

Sygn. akt II Ka 224/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Dariusz Półtorak
Protokolant:	st. sekr. sąd. Anna Sieczkiewicz

przy udziale prokuratora Marcina Dubowskiego

po rozpoznaniu w dniu 16 czerwca 2016 r.

sprawy **A. G.**

oskarżonego o przestępstwo z art. 178 a §4 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Węgrowie

z dnia 27 stycznia 2016 r. sygn. akt II K 227/14

wyrok utrzymuje w mocy; zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 200 złotych kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt II Ka 224/16

UZASADNIENIE

A. G. został oskarżony o to, że:

w dniu 21 kwietnia 2014r. w R., w gminie L., w powiecie (...), w województwie (...) w ruchu lądowym kierował ciągnikiem rolniczym marki U. (...) o nr rej. (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości, tj. mając 0,64 mg/l zmierzające do 1,03 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, będąc uprzednio skazanym prawomocnymi wyrokami Sądu Rejonowego w Węgrowie w sprawach sygn. akt II K 189/11 z dnia 01 czerwca 2011r. i sygn. akt II K 417/12 z dnia 02 października 2012r. za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, a nadto w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych orzeczonych tymi wyrokami w związku ze skazaniem za przestępstwo,

tj. o czyn z art. 178a § 4 kk.

Sąd Rejonowy w Węgrowie wyrokiem z dnia 27 stycznia 2016r:

I. oskarżonego A. G. uznał za winnego dokonania zarzucanego mu czynu wyczerpującego dyspozycję art. 178a § 4 kk w zw. z art. 4 § 1 kk i za to na podstawie art. 178a § 4 kk w zw. z art. 4 § 1 kk skazał go na karę 1 roku pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 42 § 2 kk w zw. z art. 4 § 1 kk orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 lat;

III. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 180 zł tytułem opłaty oraz obciążył go poniesionymi w sprawie wydatkami w kwocie 671,52 złotych.

Apelację od tego wyroku wniósł obrońca oskarżonego, który zaskarżył orzeczenie w całości i zarzucił mu:

1. obrazę przepisów postępowania, tj.:

a) art. 366 § 1 kpk, art. 193 § 1 kpk i art. 202 § 1 kpk polegającą na nie wyjaśnieniu wszystkich istotnych okoliczności sprawy, w tym przede wszystkim wymagających wiadomości specjalnych, poprzez nie wywołanie opinii biegłych psychiatrów w celu wypowiedzenia się, czy w chwili zdarzenia A. G. nie miał zniesionej ani ograniczonej w stopniu znacznym zdolności do rozpoznania znaczenia swojego czynu i pokierowania swoim postępowaniem, podczas gdy z akt sprawy wynikało, iż oskarżony leczy się neurologicznie oraz jest chory na padaczkę, co wskazywało, że istniały uzasadnione wątpliwości co do jego poczytalności;

b) art. 79 § 1 pkt 3 kpk poprzez niewyznaczenie oskarżonemu obrońcy z urzędu, podczas gdy w sprawie zachodziła uzasadniona wątpliwość co do jego poczytalności;

2. rażąco niewspółmierność kary orzeczonej względem A. G., wyrażającą się w wymierzeniu mu kary 1 roku pozbawienia wolności, podczas gdy wystarczającym i zasadnym byłoby wymierzenie A. G. kary 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Podnosząc te zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Węgrowie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego jest bezzasadna i na uwzględnienie nie zasługuje.

Tytułem wstępu podnieść należy, iż poczynione w przedmiotowej sprawie przez Sąd Rejonowy w Węgrowie ustalenia w zakresie stanu faktycznego są w ocenie Sądu Odwoławczego prawidłowe i nie wykazują cech błędu. Nie ma wątpliwości, co do tego, że oskarżony dopuścił się popełnienia zarzucanego mu czynu. Fakt ten został w sposób bezsporny dowiedziony, co ma odzwierciedlenie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym. Wskazać w tym miejscu należy, iż zgodnie z powszechnie akceptowanym stanowiskiem Sądu Najwyższego, ustalenia faktyczne wyroku tylko wtedy nie wykraczają poza ramy swobodnej oceny dowodów, gdy poczynione zostały na podstawie wszechstronnej analizy przeprowadzonych dowodów, których ocena nie wykazuje błędów natury faktycznej czy logicznej, zgodna jest ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego oraz prowadzi do sędziowskiego przekonania, odzwierciedleniem którego powinno być uzasadnienie orzeczenia (wyrok SN z 05.09.1974r., II KR 114/74, OSNKW 1975, nr 2, poz. 28). Ze szczegółowej analizy zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz przedstawionych w uzasadnieniu wyroku motywów, jakimi kierował się Sąd Rejonowy oceniając tenże materiał dowodowy, wynika, iż Sąd Rejonowy w Węgrowie nie popełnił błędu w ustaleniach faktycznych. Ponadto Sąd Okręgowy uznał, iż dokonując oceny dowodów w niniejszej sprawie Sąd Rejonowy w Węgrowie sprostał wymogom płynącym ze wskazanego wyżej orzeczenia Sądu Najwyższego, dlatego rozumowanie Sądu I instancji spotkało się z całkowitą aprobatą ze strony Sądu Odwoławczego i co za tym idzie, nie wymaga jakiegokolwiek korekty. Sąd Rejonowy wnikliwie rozpatrzył wszystkie okoliczności i dowody ujawnione w toku rozprawy, na ich podstawie poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne oraz należycie wykazał winę oskarżonego.

Nie ma również wątpliwości co do tego, że ocena materiału dowodowego dokonana przez Sąd I instancji nie wykazuje błędów natury logicznej, jak również nie wykracza poza ramy swobodnej oceny dowodów, chronionej przepisem art. 7 kpk. Na stwierdzenie powyższych okoliczności pozwala uważna lektura uzasadnienia zaskarżonego wyroku.

W pisemnych motywach zaskarżonego wyroku Sąd I instancji wskazał bowiem dowody, które obdarzył przymiotem wiarygodności oraz wyjaśnił, z jakich powodów dał im wiarę. Wskazał także dowody, którym waloru wiarygodności odmówił i przekonywająco wyjaśnił, z jakich przyczyn na wiarę nie zasługują. Ustalenia poczynione w tym zakresie przez Sąd Rejonowy są prawidłowe i w ocenie Sądu Okręgowego nie noszą cech błędu.

W tym miejscu, ażeby nie powtarzać wszystkich argumentów przytaczanych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, Sąd Odwoławczy uznał za stosowne ograniczyć się tylko do wskazania najistotniejszych okoliczności, które przemawiają za uznaniem za prawidłowe ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd Rejonowy w Węgrowie. Ustalenia te Sąd ten w głównej mierze oparł na wyjaśnieniach oskarżonego, który od początku postępowania w niniejszej sprawie nie kwestionował swojej winy i przyznawał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Sąd Rejonowy nie znalazł też podstaw do kwestionowania prawidłowości i rzetelności przeprowadzonego wobec oskarżonego badania trzeźwości, a tym bardziej do legalności urządzenia użytego do przeprowadzenia tego badania. Nie ulega zatem wątpliwości, iż oskarżony w dniu 21 kwietnia 2014r. prowadził ciągnik rolniczy marki U. (...) po drodze publicznej będąc w stanie nietrzeźwości.

Odnosząc się zaś do zarzutu obrońcy oskarżonego dotyczącego naruszenia jednego z najbardziej elementarnych praw przysługujących oskarżonemu w procesie karnym dotyczącym naruszenia jego prawa do obrony stwierdzić należy, iż jest on chybiony. W pierwszej kolejności odnieść się jednak należy do kwestii niedopuszczenia na gruncie niniejszego postępowania dowodu z opinii biegłych psychiatrów. Podkreślenia w tym miejscu wymaga, iż podejrzenie przez sąd ograniczenia poczytalności oskarżonego tempore criminis musi być uzasadnione, a tym samym racjonalne, wytłumaczalne i mające skutecznie brzmiące podstawy, aby mogło zostać uwzględnione w aspekcie kontestowania jego stanu zdrowia psychicznego, niezbędnego do wydania stosownej opinii sądowo-psychiatrycznej, połączonej z właściwym badaniem. Okoliczności te winny być starannie sprawdzone i właściwie udokumentowane przez sąd nie tylko przez przyzmat treści przepisu art. 79 § 1 pkt 3 kpk, ale też w sytuacji wydania postanowienia o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłych na podstawie art. 202 § 1 kpk (wyrok SA w Katowicach z 07.12.2006r., II AKA 344/16, KZS 2007/5/77). Wprawdzie obrońca oskarżonego w toku postępowania odwoławczego podnosił, iż w odniesieniu do oskarżonego na gruncie niniejszego postępowania wystąpiła uzasadniona przesłanka co jego poczytalności w chwili zdarzenia z uwagi na chorobę padaczki, jednakże stwierdzić należy, iż dowód z opinii biegłych psychiatrów nie może być przeprowadzany w trybie art. 202 kpk tylko na podstawie domysłów, domniemań, czy abstrakcyjnego przekonania stron procesowych o hipotetycznej możliwości wystąpienia po stronie oskarżonego lub podejrzanego wątpliwości co do jego poczytalności, lecz muszą one mieć oparcie w konkretnych okolicznościach sprawy (post. SN z 26.03.2013r., III KK 432/12, LEX nr 1311646). Choroba w postaci padaczki stanowi schorzenie natury neurologicznej, a nie jak podnosi w swojej apelacji obrońca oskarżonego sensu stricte psychicznej. Sąd Rejonowy, w związku z wielokrotnym niestawiennictwem oskarżonego na terminie rozprawy głównej z przyczyn złego stanu zdrowia, przy uwzględnieniu charakteru schorzeń będących przyczyną tego niestawiennictwa, wywołał w sprawie opinię biegłego neurologa na okoliczność aktualnego stanu zdrowia oskarżonego i jego możliwości uczestnictwa w rozprawie w charakterze oskarżonego. Biegły lekarz neurolog we wnioskach swojej opinii rozpoznał u A. G. schorzenia w postaci padaczki, przewlekłego zespołu bólowego kręgosłupa odcinka 1-s w przebiegu zmian zwyrodnieniowych i dyskopatycznych, bez upośledzenia sprawności ruchowej i zespołu neurologicznego oraz ZZA. Stwierdził nadto, iż stopień zaawansowania chorób A. G. na czas rozpoznawania niniejszej sprawy nie przeszkadza mu w uczestnictwie w sprawie karnej w charakterze oskarżonego. Sam fakt zdiagnozowania padaczki, jako choroby neurologicznej nie była zatem wystarczającą okolicznością do powzięcia uzasadnionych wątpliwości, co do stanu poczytalności oskarżonego. Z opinii biegłego lekarza – neurologa wynika, że oskarżony w powodu padaczki leczony jest od 3 lat i w tym okresie miał jeden napad padaczki alkoholowej. Jednak to schorzenia kręgosłupa, wskazywane w zaświadczeniach lekarza sądowego jako przyczyny niestawiennictwa na rozprawach, stanowią główną, większościową część opinii. Istotne jest również to, że oskarżony w trakcie postępowania przygotowawczego nie podał w trakcie przesłuchania, że leczy się neurologicznie, podobnie zresztą jak w ostatniej sprawie, która przeciwko niemu się toczyła (sprawa II K 895/13 Sądu Rejonowego w Węgrowie). Również okoliczności popełnienia przez oskarżonego przypisanego mu czynu nie dają podstaw do powzięcia wątpliwości, co do jego poczytalności. Dopiero zgromadzenie takich danych i ich samodzielna ocena przez sąd orzekający mogło otworzyć drogę do powzięcia możliwych wątpliwości co do stanu

poczytalności oskarżonego, których Sąd Rejonowy nie powziął co do osoby oskarżonego na gruncie niniejszej sprawy. Skoro zatem Sąd Rejonowy poza faktem leczenia się oskarżonego na padaczkę nie powziął innych informacji, które mogłyby wynikać z dostępnego materiału dowodowego, a które mogłyby rzutować na poczytalność oskarżonego co do tego, czy sprawca mógł w czasie czynu rozpoznać jego znaczenie lub pokierować swoim postępowaniem (art. 31 § 1 kk) albo, czy jego zdolność rozpoznania znaczenia czynu lub kierowania postępowaniem nie była w znacznym stopniu ograniczona (art. 31 § 2 kk), chybnym pozostaje także zarzut skarżącego dotyczący obrazy art. 79 § 1 pkt 3 kpk, polegający na niewyznaczeniu oskarżonemu w niniejszej sprawie obrońcy z urzędu. Bezwzględna przyczyna uchylenia orzeczenia, o jakiej mowa w art. 439 § 1 pkt 10 kpk w zw. z art. 79 § 1 pkt 3 kpk zachodzi, gdy w postępowaniu przed sądem oskarżony nie miał obrońcy lub obrońca nie brał udziału w czynnościach, w których jego udział był obowiązkowy wówczas, gdy organ procesowy powziął wątpliwości co do tego, czy sprawca mógł w czasie czynu rozpoznać jego znaczenie lub pokierować swoim postępowaniem albo, czy jego zdolność rozpoznania znaczenia czynu lub kierowania postępowaniem nie była w znacznym stopniu ograniczona, a także wówczas, gdy co prawda brak wątpliwości wskazanych wyżej, ale istnieją one, w ocenie organu procesowego, co do tego, czy stan zdrowia psychicznego oskarżonego pozwala na jego udział w postępowaniu. Na gruncie niniejszego postępowania nie stwierdzono jednak, poza subiektywnym stanowiskiem obrony w tym zakresie, w odniesieniu do osoby oskarżonego żadnej z w/w przesłanek. Reasumując w tym zakresie stwierdzić należy, iż Sąd Rejonowy, wbrew twierdzeniom skarżącego, nie dopuścił się ze swojej strony naruszenia przysługującego oskarżonemu prawa do obrony.

Odnosząc się do drugiego z zarzutów zawartych w apelacji obrońcy oskarżonego stwierdzić należy, iż z całkowitą aprobatą Sądu Odwoławczego spotkało się także rozstrzygnięcie dotyczące kary wymierzonej oskarżonemu. Wbrew stanowisku apelującego, Sąd I instancji wyrokując w niniejszej sprawie w odpowiednim stopniu uwzględnił wszystkie dyrektywy sądowego wymiaru kary zawarte w kodeksie karnym (m.in. w art. 53 kk w zw. z art. 56 kk). Wymierzając oskarżonemu bezwzględną karę pozbawienia wolności w wymiarze 1 roku Sąd Rejonowy uwzględnił poza wysokim stopniem społecznej szkodliwości czynu, którego się dopuścił i premedytacją jego działania, fakt jego uprzedniej karalności za czyny wymierzone przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji i wynikające z tego faktu zagrożenie jakie stwarzał swoim zachowaniem dla innych uczestników ruchu drogowego. Skoro uprzednio wymierzane oskarżonemu kary okazały się nieskuteczne, koniecznym stało się zastosowanie wobec A. G. najsurowszej z kar. Wyjątkowe lekceważenie zapadłych wobec oskarżonego orzeczeń i wymierzanych mu kar musiała także znaleźć wyraz w wymiarze kary pozbawienia wolności, która nie mogła oscylować w minimalnych jej granicach. Także 5-cio letni zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych został orzeczony na okres adekwatny do stopnia winy sprawcy oraz stopnia społecznej szkodliwości przypisanego oskarżonemu czynu. Należy bowiem stwierdzić, iż w momencie zatrzymania A. G. zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu prowadziła do stężenia 1,03 mg/l, a więc ilość progową z art. 115 § 16 kk - decydującą o stanie nietrzeźwości - przekroczyła aż o 1,06 ‰. Zdaniem Sądu Okręgowego, nagminność przestępstw tego rodzaju oraz zagrożenie, jakie sprowadzają dla życia i zdrowia innych osób nietrzeźwi uczestnicy ruchu drogowego wymaga zdecydowanej, a zarazem sprawiedliwej, reakcji ze strony wymiaru sprawiedliwości. Dlatego też Sąd Odwoławczy nie ingerował w wymiar orzeczonego wobec oskarżonego środka karnego, uznając, iż 5-letni jego wymiar nie jest rażąco surowy.

Reasumując, tak orzeczona kara i środek karny, zdaniem Sądu Okręgowego, uwzględniają cele, jakie powinny spełniać, w szczególności przyczynią się do uświadomienia oskarżonemu zgubnego wpływu alkoholu na kierujących samochodem oraz uczynią zadość społecznemu poczuciu sprawiedliwości, dowodząc braku bezkarności dla tego typu zachowań. Wymierzona w ten sposób kara jest współmierna do stopnia jego zawinienia, wystarczająca do tego, by podziałała na oskarżonego powstrzymująco i uświadomiła mu nieuchronność poniesienia odpowiedzialności za naruszenie porządku prawnego. Spełni również swoje zadania w zakresie prewencji ogólnej, co do poszanowania prawa i kształtowania pozytywnych postaw.

Sąd Okręgowy nie uwzględniając apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego, utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Węgrowie z dnia 27 stycznia 2016r.

O kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze, Sąd orzekł na podstawie art. 636 § 1 kpk i art. 8 ustawy o opłatach w sprawach karnych z dnia 23 czerwca 1973 r. (Dz.U. Nr 49, poz. 223 z 83r. z późn. zm.), obciążając nimi oskarżonego.

Z tych względów Sąd Okręgowy w Siedlcach orzekł jak w wyroku.